

Sahibkarlığın inkişafı dövlətin iqtisadi siyasətinin prioritet istiqamətidir

“Qeyri-neft sektoru prioritet olaraq qalacaq. Çünki bundan sonra Azərbaycan iqtisadiyyatı çoxşaxəli sürətdə inkişaf edəcəkdir. Şadam, artıq bir müddətdir ki, qeyri-neft sektorumuz ümumi daxili məhsulumuzun əksər hissəsini təşkil edir. Əminəm ki, bu faiz nisbəti getdikcə daha da artacaq və beləliklə, bundan sonra Azərbaycan iqtisadiyyatı neft-qaz amilindən daha da az asılı olacaq.”

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev ötən dövrdə əldə olunan uğurları rəqəmlər əsasında diqqətə çatdıraraq, müsbət dinamikə davamlı olması üçün vacib amilləri qeyd edir. Bugünkü realitələri aparılan köklü islahatların nəticəsi olduğunu vurğulayan ölkə Prezidenti bildirir ki, Azərbaycan artıq orta gəlirli ölkələr sırasındadır. Qarşıya vəzifə qoyulub ki, Azərbaycan növbəti on ildə inkişaf etmiş, yüksək gəlirli ölkəyə çevrilsin. Qeyd edək ki, cənab İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı əsasında işlənib hazırlanan və təsdiq olunan “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” inkişaf Konsepsiyasında da əsas hədəf məhz budur. Bu günədək üç dəfə artan ümumi daxili məhsulun qarşısındakı illərdə daha iki dəfə artırılması prioritet vəzifələrdəndir. İqtisadi islahatların dövrün tələbinə uyğunlaşdırılması uğurlarının davamlılığında əsas rol oynayır. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq tədbirlərdə ölkəmizin inkişaf modelinin öyrənilməsi və tətbiqinin zəruriliyi önə çəkilir. Uğurlarımızın təməlinə dayanan vacib şərtlərdən biri kimi şəffaflığın təmin edilməsi və bu istiqamətdə biri-birindən əhəmiyyətli addımların atılması da qeyd edilir.

Bu fikir dövlətimizin başçısı İlham Əliyev tərəfindən daim önə çəkilir ki, inkişaf etmiş ölkələri fərqləndirən cəhətlərdən biri iqtisadiyyatın inkişafının əsas göstəricilərindən olan ümumi daxili məhsulun formalaşmasında kiçik və orta sahibkarlığın xüsusi yerinin olmasıdır. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi prioritet məsələ kimi öndədir. Regionların malik olduğu potensialdan istifadə etmək məqsədilə imzalanmış Dövlət Proqramları və onların uğurlu icrası qeyri-neft sektorunun inkişafına geniş yol açır. Cari ilin ötən dövründə qeyri-neft sektorunda artımın 9,2 faiz, qeyri-neft sənayesində məhsul istehsalının artımının 14 faiz təşkil etməsi bu faktı təsdiqləyir ki, iqtisadiyyatın enerji amilindən asılılığı azalır. Dövlətimizin başçısı bildirir: “Biz islahatları aparmaqla neft-qaz amilindən iqtisadi asılılığımızı böyük dərəcədə aşağı sala bilməyəcək və gələcəkdə şaxələndirmə, yerli istehsalın, sağlamlıq rəqabətini gücləndirilməsi, investisiya-

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev islahatların aparılması və şəffaf maliyyə sisteminin gücləndirilməsi sahəsində mühüm işlərin görüldüyünü önə çəkərək cari ilin də bütövlükdə Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün çox uğurlu il kimi tarixdə qalacağına əminliyini ifadə edir



ların cəlb edilməsi sayəsində, əminəm ki, daha da böyük uğurlara çatacağıq.” Cari ilin birinci yarısında iqtisadiyyatımız 5,7 faiz artmışdır.

Qeyri-neft sektorunun inkişafını neft siyasətinin məntiqi davamı kimi dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev bildirir ki, Azərbaycanın bütün neft-qazı, təbii ehtiyatları xalqa xidmət etməli, neftdən əldə olunan gəlirlər şəffaf şəkildə və ədalətli bölünməlidir. Hazırda aktivlərinin həcmi 37 milyard dollardan artıq olan Dövlət Neft Fondu dövlət siyasətinin prioritetlərini müəyyənləşdirir. Toplanan vəsaitin təyinatı üzrə hansı istiqamətlərə yönəldiyi mütləq olaraq ictimaiyyətə açıqlanır. Fondu şəffaflıq kriteriyaları üzrə nümunəvi qurum kimi dəyərləndirən ölkə Prezidenti bu prinsipin bütün sahələrdə qorunmasının vacibliyini bildirir.

Dövlət başçısı maliyyə intizamının artırılmasından bəhs edərkən bu fikri də önə çəkir ki, büdcə artıqca məsuliyyət də artmalıdır. Müqayisəli təhlil fonunda qeyd edə bilərik ki, 2003-cü ildə dövlət büdcəmiz 1,3 milyard dollar olduğu halda bu gün həmin rəqəm 25 milyard dollardan artıqdır. Büdcəmizin 20 dəfədən çox artması təbii ki, uğurlu sosial-iqtisadi islahatların nəticəsidir. Daim bu məqsəd qarşıya qoyulur ki, qarşısındakı ilin dövlət büdcəsi ötən ilin dövlət büdcəsindən həm keyfiyyət, həm də kəmiyyət baxımından üstün olmalıdır. Dövlət büdcəsindən bu, və ya digər sahələrə ayrılan vəsaitlərdə də daim artımlar nəzərə çarpır. Təbii ki, bu ölkəmizin iqtisadi imkanlarının artmasından irəli gəlir.

Azərbaycanın investisiya cəlb ediciliyini qoruyan ölkə kimi tanınması da uğurlu iqtisadi islahatlara əsaslanır. Son 12 ildə ölkə iqtisadiyyatına 180 milyard dollara yaxın investisiya qoyu-

lub. Təkcə cari ilin ötən dövründə ölkə iqtisadiyyatına qoyulan investisiyaların həcmi 12,7 milyard manat təşkil etmişdir. Cənab İlham Əliyev bildirir: “Bu da çox böyük rəqəmdir və bu birinci 6 ayda xarici investisiyalar üstünlük təşkil edir. Son illərdə biz gördük ki, daxili investisiyalar üstünlük təşkil edir. Bu ilin 6 ayında isə xarici sərmayə üstünlük təşkil edir. Bu da müsbət haldır, çünki yenə də göstərir ki, Azərbaycan investisiyalar üçün çox cəlbədiçidir və xarici sərmayə burada lazımı səviyyədə qorunur.”

İqtisadi islahatların əsasında əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dayanır. Cari ilin ötən dövründə əhalinin pul gəlirləri 6,2 faiz artıb. 60 minə yaxın yeni iş yeri açılmışdır ki, onlardan 48 mini daimi iş yeridir. Ölkə Prezidentinin bölgələrə hər səfəri yeni müəssisələrin açılışı və təmələqoyma mərasimlərinin keçirilməsi ilə yadda qalır. Dövlətimizin başçısının qeyd etdiyi kimi, rayonlar arasında sağlamlıq rəqabət gedir: “Həm rayon rəhbərləri, eyni zamanda, ictimaiyyət, əlbəttə, hər bir rayon sakini istəyir ki, onun rayonu daha da gözəl, abad və inkişaf etmiş olsun. Biz bu meyilləri gücləndiririk və Prezidentin Ehtiyat Fondundan ayrılan vəsaitin mütləq əksəriyyəti bölgələrin inkişafına yönəldilib.”

Hazırda “Azərbaycan Respublikasının Məşğulluq Strategiyası” (2006-2015-ci illər), 2009-2013-cü illər üçün regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramının davamı olaraq “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”, “Bakı şəhərinin qəsəbələrinin 2011-2013-cü illər üzrə sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair Tədbirlər Proqramı”nın davamı olaraq “2014-2016-cü illərdə

Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı”, “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı”, “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramı” və digər vacib sənədlər icra olunur. Uğurla həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasət nəticəsində iqtisadiyyatımızın bugünkü vəziyyəti artıq keçid proqramının əsas məqsədlərinə nail olduğunu və bu dövrün başa çatdığını təsdiq edir. Bütün bunlar göstərir ki, ölkəmizin iqtisadi inkişafı yeni keyfiyyət mərhələsinə daxil olub. Yeni mərhələnin əsas məqsədi iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsinə və dünya iqtisadi sistemində sərəməli inteqrasiyasına nail olmaqla, uzunmüddətli perspektivdə ölkədə dinamik sosial-iqtisadi inkişafın davamlılığını təmin etməkdir. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı fərmanlarda, təsdiq etdiyi iqtisadi siyasət sənədlərində bu məqsədin gerçəkləşməsi üçün yerinə yetirilməsi zəruri olan vəzifələr müəyyənləşdirilib. Ölkənin malik olduğu iqtisadi potensialın gücləndirilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi, hər bir regionun malik olduğu potensialdan tam və sərəməli istifadə olunması, yeni iş yerlərinin açılmasına şərait yaradılması, sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, sosial xidmətlərin həcmünün, keyfiyyətinin və ünvanlılığının əhəmiyyətli dərəcədə artırılması, yoxsulluğun azaldılması mühüm prioritetlərdir. Ölkəmiz, ümumilikdə region üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, antiinhisar tədbirlərinin gücləndirilməsi, “bir pəncərə” prinsipinin tətbiqi, “Korrupsiya-

ya qarşı mübarizə üzrə Dövlət Proqramı”nın təsdiqlənməsi, “Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərilməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında” Fərman bazar iqtisadiyyatının əsas aparıcı qüvvəsi olan sahibkarlığın inkişafına geniş yol açan mühüm addımlardır. Sahibkarlığın inkişafına dəstək olaraq Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə cari ilin ilk altı ayında iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri üzrə 2972 sahibkara 96,0 milyon manat həcmində güzəştli kreditlər verilib.

O da məlumdur ki, Prezident İlham Əliyevin 23 may 2011-ci il tarixli “Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərilməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında” Fərmanına uyğun olaraq iş adamları artıq qeydiyyat orqanına getmədən, vaxt itirmədən internet vasitəsilə onlayn rejimində qeydiyyata alına bilərlər. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev hər bir çıxışında bu məsələyə xüsusi diqqət yönəldərək, “elektron hökumət” prinsiplərinə keçməyin korrupsiyaya qarşı mübarizədə çox təsirli amil olduğunu bildirir. Məmurvətəndaş təmaslarının mümkün qədər aradan qaldırılmasının vacibliyi önə çəkilir: “Elektron sistemə keçid qaçılmaz bir reallıqdır. Bu labüddür və biz bunu etməliyik. Dünya iqtisadiyyatının inkişafı bu istiqamətdə gedir, eyni zamanda, bu, bizə həm şəffaflıq gətirəcəkdir, həm çox məsələlər daha da dəqiq təşkil ediləcəkdir və xoşagəlməz hallara qarşı mübarizə daha da güclü olacaqdır.”

Ölkə Prezidenti İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin bütün iclaslarında biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üçün vacib addımların bəhs etmiş, aidiyyəti qurumlara konkret tapşırıqlarını vermişdir. Bu gerçəklik diqqətə çatdırılır ki, Azərbaycanın daha yüksək pilləyə qalxması üçün imkanlar var. Bu inam da ifadə edilir ki, müəyyən bürokratik əngəllərin aradan qaldırılması və biznes mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılacaq yeni addımlar biznes cədvəlində Azərbaycanı daha da yüksək pilləyə çıxaracaq. Qeyd edək ki, son illər inkişaf etmiş bir sıra ölkələrin reytingləri aşağı salındığı halda “Standart Poors” reyting agentliyi Azərbaycanın mövcud uzunmüddətli müstəqil kredit reytingini artırmış, “Fitch Ratings” və “Moody’s” reyting agentliklərinin də Azərbaycan iqtisadiyyatına dair qiymətləndirmələri müsbət olmuşdur. Davos Dünya İqtisadi Forumu ölkələrin iqtisadiyyatlarının rəqabət-qabiliyyətliliyinə görə Azərbaycanı 38-ci yerə layiq görüb.

Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, Azərbaycan dövləti hərtərəfli inkişafı təmin etmək üçün bütün zəruri addımların atılmasında maraqlıdır və bu istiqamətdə ciddi sөylər göstərir. Dövlətimizin başçısı bildirir ki, qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasına nail olsaq, Azərbaycan iqtisadiyyatı daha sürətlə inkişaf edəcək, ümumi daxili məhsul artacaq, əhalinin sosial rifah halı daha da yüksək olacaq. Strateji hədəflərə çatmaq üçün iqtisadi imkanlar, maliyyə resursları, konkret icra mexanizmləri mövcuddur.

Yeganə Əliyeva,
“iki sahil”